SVENSK FÖRFATTNINGSSAMLING.

1948
Nr 218.

Utkom från trycket
den 22 maj 1948.

Nr 218.

Lag

om sambruksföreningar;

given Stockholms slott den 30 april 1948.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götes och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen[1], funnit gott förordna som följer.

Inledande bestämmelser.

1 §.

Förening med ändamål att bereda medlemmarna utkomst genom att å fastighet, som föreningen förvärvat eller av kronan arrenderat, låta medlemmarna bedriva gemensamt jordbruk och annan i samband därmed stående verksamhet *(föreningsjordbruk)*, må kunna i enlighet med vad i denna lag sägs varda registrerad såsom *sambruksförening*.

Såsom sambruksförening må med tillstånd av Konungen eller, efter Konungens förordnande, av lantbruksstyrelsen jämväl registreras förening med ändamål att å fastighet, som föreningen arrenderat av annan än kronan, låta medlemmarna bedriva föreningsjordbruk.

2 §.

För sambruksförenings förbindelser häfta allenast föreningens tillgångar, förfallna men ej guldna insatser och andra avgifter inräknade. I föreningens stadgar må ej meddelas bestämmelse, att medlemmarna åtaga sig personlig ansvarighet för föreningens förbindelser.

3 §.

Sambruksförening skall i nedan angivna hänseenden stå under tillsyn av lantbruksstyrelsen, som ock har att tillhandagå föreningen med råd i jordbruksekonomiska frågor.

Hos lantbruksstyrelsen skall föras register för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt denna lag skola för registrering anmälas eller vilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrivet.

Om bildande av sambruksförening.

4 §.

För att vinna registrering skall sambruksförening bestå av minst fem medlemmar samt i enlighet med denna lag hava antagit stadgar och ekonomisk plan för verksamheten ävensom utsett styrelse och revisorer.

[1] Riksdagens skrivelse 1948: 99.

112—480024. *Svensk författningssamling 1948, Nr 218.*

Till medlem må icke utan tillstånd av Konungen eller, efter Konung förordnande, av lantbruksstyrelsen antagas annan än svensk medborgar som är kunnig i jordbruk eller äger annan för verksamheten erforder yrkeskunskap.

Medlemmarna vare skyldiga och berättigade att i mån av arbetstillgång med egen arbetsinsats deltaga i föreningens verksamhet såvitt icke sjukdom, ålder eller liknande förhållande vållar oförmåga därtill.

5 §.

Föreningens stadgar skola angiva:

1. det namn, under vilket föreningen skall driva sin verksamhet (föreningens *firma*);
2. föremålet för föreningens verksamhet;
3. den ort, där föreningens styrelse skall hava sitt säte;
4. den insats, med vilken varje medlem skall deltaga i föreningen, hu insatserna skola göras, samt huruvida medlem må deltaga i föreningen me högre belopp än enkel insats;
5. där andra avgifter till föreningen, vare sig regelbundna eller på s" - skilt beslut om uttaxering beroende, skola förekomma, avgifternas belo eller de högsta belopp, vartill de må bestämmas;
6. antalet styrelseledamöter och revisorer samt, där suppleanter för dem skola finnas, antalet suppleanter, så ock tiden för styrelseledamots, revisors och suppleants uppdrag;
7. när styrelsen är beslutför och huru styrelsebeslut skola fattas;
8. föreningens räkenskapsår;
9. huru ofta ordinarie föreningssammanträde skall äga rum samt tiden för hållande av sådant sammanträde som i 39 § sägs;
10. det sätt, varpå kallelse till föreningssammanträde skall ske och andra meddelanden bringas till medlemmarnas kännedom, ävensom den tid före sammanträde, då föreskrivna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;
11. huru vid lika röstetal å föreningssammanträde avgörandet skall ske; samt
12. grunden för fördelning av vinst å föreningens verksamhet.

6 §.

Sambruksförenings firma skall innehålla ordet »sambruksförening».

I firman må ej ordet »bolag» eller eljest något, som betecknar ett bolagsförhållande, intagas. Firman skall tydligt skilja sig från andra, förut r gistrerade, ännu bestående sambruksföreningars firmor.

Ej må annan än sambruksförening i sin firma eller eljest vid betecknin av rörelsen använda ordet »sambruksförening» eller »föreningsjordbruk».

7 §.

Den ekonomiska planen skall hänföra sig till föreningens hela verksamhe och innehålla upplysning i alla de avseenden, vilka äro av betydelse för dömande av verksamheten. I planen skall ock lämnas uppgift om de f pliktelser, som komma att åligga medlemmarna.

Sambruksförening må ej registreras utan att den ekonomiska planen av lantbruksstyrelsen prövats ur jordbruksekonomisk synpunkt.

8 §.

Ansökan om föreningens registrering skall göras av dess styrelse.

Ansökningen skall innehålla uppgift om föreningens postadress samt sty relseledamöternas och, där suppleanter i styrelsen utsetts, deras fullständi namn, medborgarskap och hemvist, så ock förklaring att dessa personer c äro omyndiga.

I ansökningen skall uppgivas, av vilken och huru föreningens firma skall tecknas, där ej denna befogenhet skall utövas allenast av styrelsen. Skall firman tecknas av annan än styrelseledamot eller suppleant, skall uppgift lämnas jämväl å hans fullständiga namn, medborgarskap och hemvist.

9 §.

Innan sambruksförening blivit registrerad, kan den ej förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet söka, kära eller svara. Sedan styrelse blivit utsedd, äge den dock föra talan i mål rörande föreningens bildande, så ock eljest vidtaga åtgärd för utbekommande av utfästa insatser eller avgifter.

Handla medlemmar i föreningen eller ock styrelsen eller annan, som enligt 26 § tredje stycket är ställföreträdare för föreningen, å föreningens vägnar, innan den registrerats, skola de, som deltagit i åtgärden eller beslut därom, svara för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

Om föreningsmedlems intagande och avgång.

10 §.

Fråga om antagande av ny medlem i sambruksförening skall prövas och avgöras å föreningssammanträde jämlikt de i denna lag och föreningens stadgar föreskrivna grunderna ävensom under beaktande av innehållet i gällande ekonomiska plan.

11 §.

Medlem må ej utträda ur föreningen med mindre hans andel överlåtits till annan, som jämlikt 14 § icke må vägras inträde i föreningen, eller å föreningssammanträde beslutats, att medlem i föreningen, som är därtill villig, må förvärva jämväl den utträdandes andel eller att föreningen själv skall lösa andelen.

Medlem, som grovt försummat sina förpliktelser enligt denna lag eller föreningens stadgar och ej låtit sig rätta av varning, som meddelats honom av styrelsen, må, därest å föreningssammanträde minst tre fjärdedelar av medlemmarna förena sig i beslut härom, uteslutas ur föreningen, som i sådant fall har att lösa den uteslutne medlemmens andel.

12 §.

Avgång ur föreningen skall anses äga rum vid den tid för räkenskapsavslutning, som infaller näst efter sex månader eller efter den i stadgarna bestämda längre tid, högst ett år, sedan medlemmen anmält sig till utträde eller uteslutits eller annan omständighet, som föranlett avgången, inträffat.

Medlem, som blivit ur föreningen utesluten, vare genast förlustig rätten att deltaga i överläggningar och beslut om föreningens angelägenheter.

13 §.

Den, till vilken andel i sambruksförening övergått på grund av bodelning eller arv, må ej vägras inträde i föreningen, såvida hinder icke möter på grund av bestämmelse i denna lag.

Samma lag vare, där andel på grund av testamente övergått till testators make, skyldeman inom arvslederna, adoptivbarn eller adoptant.

Har den rätt till inträde, som i första eller andra stycket avses, i stadgarna inskränkts, lände det till efterrättelse utom i vad angår make samt barn och adoptivbarn.

14 §.

Har andel överlåtits till någon, som ej är medlem, eller övergått till gon, vilken ej enligt bestämmelse i 13 § är berättigad till medlemskap, inträde i föreningen icke vägras honom, såvida han uppfyller de villko för medlemskap, som denna lag och föreningens stadgar föreskriva, o han skäligen bör tagas för god såsom medlem. Åtnöjes han ej med beslu varigenom inträde förvägrats honom, äger han inom fyra veckor efter er hållen kunskap om beslutet skriftligen påkalla, att frågan om hans antagan de till medlem prövas av skiljemän i den ordning, lagen om skiljemän stad gar. Vad skiljemännen i laga ordning bestämt skall gälla.

15 §.

Avlider föreningsmedlem, skall utan hinder av vad i 4 § sägs dödsbo tillsvidare anses såsom medlem i hans ställe.

Har dödsboet icke inom sex månader efter erhållen anmaning av styrel sen visat, att den avlidnes andel genom bodelning, arv eller testamente övergått till viss delägare eller ock att någon, som ej må vägras inträde i för eningen, förvärvat andelen och sökt medlemskap, äge föreningen lösa and len. Anmaning så ock meddelande att föreningen vill lösa andelen ans hava givits när anmaningen eller meddelandet försänts i rekommenderat brev. Har i stadgarna vidsträcktare rätt medgivits dödsbo, lände det till efterrättelse.

Där den, till vilken andel övergått genom bodelning, arv eller testamente men som icke antagits till medlem, icke inom enahanda tidsfrist visar, att någon, som ej må vägras inträde i föreningen, förvärvat andelen och sökt medlemskap, vare lag som i andra stycket sägs.

16 §.

Har den, som efter överlåtelse förvärvat andel i sambruksförening, icke antagits till medlem, vare överlåtelsen utan verkan.

Vad nu sagts skall ej gälla, där förvärvet skett å exekutiv auktion, men vare föreningen berättigad och skyldig att lösa andelen.

17 §.

I stadgarna må kunna göras förbehåll, att vid övergång av andel föreningen skall vara berättigad att lösa andelen därest meddelande att föreningen vill göra lösningsrätten gällande lämnas den nye andelshavaren inom två månader från det anmälan om andelens övergång gjorts hos st relsen.

18 §.

Har andel förvärvats av föreningen, skall den åter avyttras, så snart det kan ske utan förlust, där ej föreningen å nästa föreningssammanträde beslutar att minska medlemsantalet.

19 §.

Skall andel lösas i fall, som avses i 11 §, 15 § andra eller tredje stycket, 16 § andra stycket eller 17 §, och har vid den i 12 § angivna tiden överenskommelse ej träffats om lösens belopp, varde detta av tre skiljemän, utsedda enligt lagen om skiljemän, bestämt till andelens verkliga värde. Åtnöjes ej part med skiljemännens beslut, äge han, där ej annat föreskrivits i stadgarna, draga tvisten under domstols prövning, såframt han väcker talan inom tre månader från det skiljemännens beslut, i huvudskrift eller bestyrkt avskrift, delgavs honom. Lösen skall erläggas inom sex månader från det beloppet blivit bestämt.

20 §.

Har föreningen förvärvat avgående medlems andel men icke avyttrat den och träder föreningen i likvidation inom sex månader från det medlemmen avgått eller varder inom samma tid beslut om föreningens försättande i konkurs meddelat, skall, såvitt rörer föreningens borgenärers rätt, den avgångnes rätt att utfå lösen bedömas efter de i 59 § lagen om ekonomiska föreningar givna föreskrifterna.

Försättes föreningen i konkurs på ansökan som gjorts inom ett år från det medlem avgick och har föreningen löst hans andel men icke avyttrat den, vare den avgångne pliktig att, såvitt rörer föreningens borgenärers rätt, återbära vad han utfått.

Om fondbildning och vinstutdelning.

21 §.

Av sambruksförenings årsvinst, efter avdrag för vad som åtgår till täckande av möjligen förefintlig förlust från föregående år, skall minst en femtedel avsättas till reservfond. Vid beräkningen av det belopp, som sålunda minst skall avsättas, må ej från årsvinsten avdragas lönetillägg eller annan gottgörelse, som med hänsyn till rörelsens resultat lämnas till medlem eller annan.

Då summan av reservfonden och inbetalat insatskapital uppnått ett belopp motsvarande fyra tiondelar av taxeringsvärdet å föreningen tillhörig fast egendom eller, om bokförda värdet är högre, av detta samt hälften av det bokförda värdet å föreningens för rörelsen anskaffade övriga tillgångar eller det högre belopp, som kan vara föreskrivet i stadgarna, må vidare avsättning till fonden upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade beloppet, skall avsättning därtill ånyo vidtaga.

Nedsättning av reservfonden må beslutas allenast för täckande av förlust, som enligt fastställd balansräkning finnes hava uppstått å föreningens verksamhet i dess helhet och som icke kan ersättas av befintliga till framtida förfogande avsatta medel.

22 §.

Arbetslön, som på förhand tillförsäkras medlem, skall bestämmas under iakttagande av all den varsamhet, som betingas av önskemålet om en betryggande fondbildning.

Utdelning må ej ske av annat än den vinst, som förefinnes enligt fastställd balansräkning för sista räkenskapsåret, i den mån vinsten icke skall avsättas till reservfonden. Beräknas utdelning i förhållande till inbetalat insatskapital, må den fastställas till högst fem procent å nämnda kapital. Det tillkommer föreningssammanträde att besluta, huruvida och i vad mån utdelning sålunda skall ske.

23 §.

Varder löneutbetalning eller vinstutdelning beslutad och verkställd i strid mot vad i 22 § sägs eller mot bestämmelse i föreningens stadgar, vare de, som mottagit sådan betalning eller utdelning, skyldiga att återbära denna jämte fem procent ränta därå.

För brist, som kan uppkomma vid återbäringen, vare de, som medverkat till beslutet om löneutbetalning eller vinstutdelning eller verkställandet av detta, ansvariga en för alla och alla för en.

24 §.

Vad i 22 och 23 §§ stadgats om vinstutdelning och återbäringsskyldighet samt ansvarighet för brist vid återbäringen skall äga motsvarande tillämp-

ning i fråga om gottgörelse, varom i 21 § första stycket sägs och som ej räknats i vinsten.

25 §.

Beslut må ej fattas om användande av föreningens vinstmedel eller övriga tillgångar eller om åtagande av förpliktelser för ändamål, som uppenbarligen är främmande för föreningens verksamhet. Föreningssammanträde äger dock till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål använda tillgång, som i förhållande till föreningens ställning är av ringa betydelse.

Om styrelse och firmateckning.

26 §.

För sambruksförening skall finnas en å föreningssammanträde vald styrelse, bestående av en eller flera ledamöter. Styrelseledamot skall vara medlem av föreningen och må ej vara omyndig. Inom styrelsen skall en ledamot vara ordförande.

Ledamot av styrelsen må ej handlägga fråga rörande avtal mellan honom och föreningen. Ej heller må han handlägga fråga om avtal mellan förening en och tredje man, såframt han däri äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot föreningens. Vad sålunda är stadgat äge motsvarande tillämpning beträffande gåva från föreningen, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten eller tredje man.

Styrelsen äger, i den mån annat icke följer av vad i denna lag är stadgat, att ej mindre handla å föreningens vägnar i förhållande till tredje man än även företräda föreningen inför domstolar och andra myndigheter. Samma behörighet tillkommer ock den eller dem som efter vad i 27 § sägs äga teckna föreningens firma (firmatecknare); dock äga de, som må utöva firmateckningsrätt allenast gemensamt, endast gemensamt företräda föreningen.

27 §.

Bemyndigande för styrelseledamot eller annan att teckna föreningens firma må meddelas av styrelsen, där ej i stadgarna blivit bestämt, att sådant bemyndigande icke må meddelas.

Den, som enligt 26 § andra stycket icke må för föreningen handlägga fråga om avtal, äge ej heller befogenhet att utan särskilt uppdrag av styrelsen företräda föreningen i avseende å avtalet.

28 §.

Har styrelsen eller firmatecknare företagit rättshandling å föreningens vägnar men därvid överskridit sin befogenhet, vare rättshandlingen ej gällande mot föreningen, såframt tredje man insåg eller bort inse att sådant överskridande förelåg.

Om styrelsesuppleant företrätt föreningen, vare det förhållandet, att förutsättning för hans inträde i styrelseledamots ställe saknades, utan verkan gentemot tredje man, där han ej insåg eller bort inse nämnda förhållande.

29 §.

Utan föreningssammanträdes i varje särskilt fall givna bemyndigande må ej den, som äger företräda föreningen, upptaga lån mot säkerhet av inteckning i föreningens fasta egendom eller i dess jordbruksinventarier, ej heller upplåta panträtt i föreningen tillhörig spannmål.

30 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för sambruksförening, bör undertecknas med föreningens firma, och skola de, som teckna firman, därvid underskriva sina namn.

Har styrelsen eller firmatecknare utfärdat handling utan firmateckning och framgår icke av dess innehåll, att den utfärdats å föreningens vägnar, svare de, som undertecknat handlingen, för vad genom handlingen må hava slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld. Sådan ansvarighet skall dock ej åvila undertecknarna, där av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick, att den utfärdades för föreningen, samt den till vilken handlingen ställts av föreningen erhåller behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det begäran därom framställts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

31 §.

Angående behörighet för styrelseledamot, så ock för den, som eljest, ensam eller gemensamt med annan, bemyndigats teckna föreningens firma, att mottaga delgivning i rättegång mot föreningen är stadgat i rättegångsbalken; och skall vad i sådant avseende gäller äga tillämpning jämväl då annat meddelande skall delgivas föreningen.

Vill styrelsen kära till föreningen, skall styrelsen utlysa föreningssammanträde för val av ombud att föra föreningens talan i tvisten. Stämning delgives genom att föredragas å sammanträdet.

32 §.

Sker, efter det ansökan om föreningens registrering gjorts, ändring i avseende å de till styrelseledamöter eller styrelsesuppleanter utsedda personerna eller i fråga om rätten att teckna föreningens firma, eller ändrar styrelseledamot, styrelsesuppleant eller eljest någon, som äger teckna firman, sitt hemvist eller ändras föreningens postadress, skall styrelsens ordförande därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Å denna anmälan skall vad i 8 § andra och tredje styckena sägs äga motsvarande tillämpning.

Rätt att göra anmälan enligt första stycket tillkommer den som beröres av anmälningen.

Om bokföring och årsredovisning.

33 §.

Jämte vad i bokföringslagen är stadgat skall i avseende å sambruksförenings balansräkning gälla, att de belopp, vartill medlemmarnas insatser, i den mån de inbetalts eller förfallit till betalning, samt föreningens fonder uppgå, skola var för sig upptagas bland skulderna.

34 §.

Det åligger styrelsen att för varje räkenskapsår avgiva redovisning för förvaltningen av föreningens angelägenheter genom avlämnande av balansräkning, avseende föreningens ställning vid räkenskapsårets utgång, vinst- och förlusträkning samt förvaltningsberättelse. Redovisningshandlingarna skola vara underskrivna av samtliga styrelseledamöter.

Minst en månad före det föreningssammanträde, varom förmäles i 39 §, skall styrelsen till revisorerna i huvudskrift eller avskrift avlämna redovisningshandlingarna för det förflutna räkenskapsåret.

Om revision.

35 §.

Styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper skola granskas av en eller flera å föreningssammanträde utsedda revisorer.

Det åligger styrelsen att ofördröjligen insända det över valet förda protokollet till lantbruksstyrelsen, som har att pröva valet. Finner lantbruksstyrelsen utsedd revisor icke lämplig, åligger det föreningens styrelse att ofördröjligen kalla föreningens medlemmar till extra föreningssammanträde för nytt val.

Om revisor entledigas eller eljest avgår eller avlider och suppleant ej finnes, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val av ny revisor.

36 §.

Lantbruksstyrelsen har att öva tillsyn därå, att sambruksförening utser revisorer till stadgat antal. Styrelsen skall utfärda instruktion med föreskrifter rörande revisionsuppdragets fullgörande.

Sambruksförenings styrelse skall giva revisor tillgång till föreningens böcker, räkenskaper och andra handlingar samt i övrigt det biträde, som av honom påkallas för uppdraget. Av revisor begärd upplysning angående förvaltningen må ej av styrelsen vägras.

37 §.

Revisorerna skola för varje räkenskapsår avgiva en av dem underteckna revisionsberättelse, som skall överlämnas till styrelsen minst två veckor för det i 39 § omförmälda föreningssammanträdet. Revisorerna skola ock inom samma tid till styrelsen återställa de till dem överlämnade redovisningshandlingarna.

Om föreningssammanträde.

38 §.

Föreningsmedlems rätt att deltaga i handhavandet av föreningens angelägenheter utövas å föreningssammanträde. Ingen medlem må äga mer än en röst.

Ej må någon själv eller genom ombud eller såsom ombud för annan å föreningssammanträde deltaga i behandling av fråga rörande avtal mellan honom och föreningen. Ej heller må han deltaga i behandling av fråga om avtal mellan föreningen och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot föreningens. Vad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gåva från föreningen, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Styrelseledamot må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för vilken han är ansvarig, eller i val av revisor.

39 §.

Inom fyra månader efter utgången av varje räkenskapsår skall hållas ordinarie föreningssammanträde, å vilket styrelsen har att framlägga redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen för det sistförflutna räkenskapsåret.

40 §.

Styrelsen äger, när den finner lämpligt, kalla medlemmarna till extra föreningssammanträde.

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angivande av skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra föreningssammanträde att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan påfordran, äge revisorerna på sätt i 41 och 42 §§ är stadgat själva utlysa sammanträde. Äro icke samtliga revisorer ense om sammanträdes utlysande, gälle den mening, varom de flesta förena sig eller vid lika röstetal deras mening som anse extra sammanträde böra hållas.

Extra föreningssammanträde skall ock av styrelsen utlysas, då det för uppgivet ändamål skriftligen påfordras av minst en tiondel av samtliga medlemmar, dock minst tre.

41 §.

Kallelse till föreningssammanträde skall utfärdas av styrelsen i enlighet med föreskrifter i stadgarna. Kallelse till ordinarie sammanträde skall utfärdas senast två veckor före sammanträdet.

Där för giltighet av beslut erfordras, att det fattas å två på varandra följande sammanträden, må kallelse till sista sammanträdet ej ske, innan det första hållits. Är icke något av sammanträdena ordinarie, skall mellan dem förflyta minst en månad.

42 §.

I kallelsen till föreningssammanträde skola angivas de ärenden, som skola förekomma å sammanträdet, dock vare ej erforderligt att särskilt angiva de ärenden, som enligt denna lag eller stadgarna skola där företagas. Hava de ärenden, som skola företagas till behandling å föreningssammanträde, blivit medlemmarna särskilt meddelade på sätt och å tid före sammanträdet, som i stadgarna angives, vare så gillt, som om ärendena varit upptagna i kallelsen till sammanträdet.

Ärende, som ej angivits i kallelsen till sammanträdet eller varom meddelande icke ägt rum efter vad i första stycket andra punkten stadgas, må icke vid sammanträdet företagas till avgörande, där ej ärendet enligt denna lag eller stadgarna skall förekomma på sammanträdet eller omedelbart föranledes av ärende, som där skall avgöras; dock att ärende, som ej avser ändring av stadgarna eller utkrävande av ny eller förhöjd avgift eller föreningens trädande i likvidation, jämväl må avgöras å ordinarie sammanträde, såframt tre fjärdedelar av de närvarande giva sitt samtycke därtill.

Genom styrelsens försorg skall vid föreningssammanträde föras protokoll, upptagande fattade beslut samt, där röstning skett, dess resultat. Senast inom två veckor efter sammanträdet skall protokollet hållas hos föreningen tillgängligt för medlemmarna.

43 §.

Finnes ej styrelse för sambruksförening eller underlåter styrelsen att i föreskriven ordning kalla medlemmarna till ordinarie föreningssammanträde eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, som i 40 § tredje stycket sägs, utlyst extra föreningssammanträde att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske, har lantbruksstyrelsen att på anmälan av styrelseledamot eller medlem ofördröjligen utlysa sammanträde.

I fråga om ordningen i sådant fall för utlysande av ordinarie eller extra sammanträde gälle vad i 41 och 42 §§ är stadgat.

44 §.

Å ordinarie föreningssammanträde, som avses i 39 §, skola till avgörande företagas frågorna om fastställelse av balansräkningen med de ändringar eller tillägg, som må finnas erforderliga, samt om beviljande av ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna för den tid redovisningen omfattar. Vid sammanträdet skall ock fattas beslut i anledning av föreningens vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.

Med beslut i nämnda frågor må anstå till fortsatt sammanträde å viss dag minst en och högst två månader därefter. Kallelse skall utfärdas till det fortsatta sammanträdet.

Sist en månad efter det balansräkningen blivit fastställd skall genom styrelsens försorg avskrift av balansräkningen, vinst- och förlusträkningen, förvaltningsberättelsen och revisionsberättelsen för det senaste räkenskapsåret insändas till lantbruksstyrelsen.

Om talan mot styrelseledamot eller revisor.

45 §.

Varder talan å styrelsens förvaltning under det räkenskapsår redovisningen avser ej anställd inom sex månader från det redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades på föreningssammanträde, vare så ansett som om ansvarsfrihet blivit beviljad.

Om ansvarsfrihet blivit beviljad, må likväl talan kunna anställas mot styrelseledamot på grund av åtgärd, om vars vidtagande eller betydelse för föreningen styrelsen eller styrelseledamot uppsåtligen eller av vårdslöshet i redovisningshandlingarna eller eljest till föreningssammanträdet eller ock genom bokföringen eller eljest till revisorerna lämnat i väsentliga hänseenden oriktiga eller ofullständiga upplysningar. Talan, som grundas därpå att styrelseledamot begått brottslig handling, må ock eljest kunna mot honom anställas, så framt ej beviljad ansvarsfrihet uppenbarligen avsett även nämnda handling.

Talan mot revisor må ej anställas sedan två år förflutit från det revisionsberättelse framlades å föreningssammanträde, utan så är, att talan grundas därpå, att brottslig handling blivit begången.

46 §.

Försättes föreningen i konkurs på ansökan, som gjorts inom två år från det sammanträde där redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen framlades, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blivit styrelseledamot beviljad, anställa talan mot honom å förvaltningen under det räkenskapsår redovisningen avser ävensom att mot revisor anställa talan å revisionen för samma räkenskapsår.

Talan, varom i denna paragraf stadgas, skall väckas inom sex månader från första borgenärssammanträdet eller, där tiden för anställande av talan för föreningen då ännu ej gått till ända, inom utgången av den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Om ändring av sambruksförenings stadgar.

47 §.

Beslut om ändring av stadgarna beträffande medlems rättighet att utträda ur föreningen vare, där ändringen skall avse jämväl dem, som vid frågans avgörande voro medlemmar i föreningen, ej giltigt, med mindre samtliga medlemmar förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande föreningssammanträden, därav minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträtts av samtliga röstande. Ej heller äge beslut om sådan ändring av stadgarna, att medlems rätt till föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning inskränkes, giltighet, med mindre beslutet fattats i enlighet med vad nu är sagt.

Beslut om annan ändring av stadgarna vare ej giltigt, med mindre samtliga medlemmar förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande föreningssammanträden, därav minst ett ordinarie, och å det sammanträde, som sist hålles, biträtts, såvitt genom beslutet medlemmarnas förpliktelse att erlägga avgifter till föreningen ökas eller medlems rätt till årsvinst inskränkes, av minst tre fjärdedelar av de röstande, men eljest av minst två tredjedelar av de röstande.

Är för giltighet av beslut, varom ovan är sagt, något ytterligare villkor bestämt i stadgarna, lände ock det till efterrättelse.

48 §.

Beslut om ändring av stadgarna skall av styrelsens ordförande ofördröjligen anmälas för registrering och må ej gå i verkställighet, innan registrering skett.

Beslut om sådan ändring av stadgarna, att medlems förpliktelse att erlägga avgifter till föreningen ökas eller medlems rätt till årsvinst inskränkes, må ej tillämpas mot medlem, som icke bidragit till beslutet och som anmäler sig till utträde ur föreningen inom fyra veckor från det beslutet fattades; och äge i ty fall medlemmen, oavsett vad stadgarna därom innehålla, att å tid, som i 12 § första stycket sägs, utträda ur föreningen i den ordning 11 § första stycket stadgar.

Om talan å föreningsbeslut.

49 §.

Menar styrelsen eller föreningsmedlem, att föreningsbeslut icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller föreningens stadgar, äge därå tala genom stämning å föreningen.

Grundas talan därpå, att beslutet icke tillkommit i behörig ordning eller att det eljest kränker allenast medlems rätt, skall talan väckas inom två månader från beslutets dag. Försummas det, vare beslutet gällande.

Har klandertalan väckts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan målet avgöres, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, meddelande ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

Domstols dom, varigenom föreningsbeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för de föreningsmedlemmar, som ej instämt talan.

Om likvidation och upplösning.

50 §.

Föreningssammanträde äger besluta att föreningen skall träda i likvidation. Sådant beslut vare, i annat fall än i 51 § avses, icke giltigt, med mindre samtliga medlemmar förenat sig därom eller beslutet fattats å två på varandra följande föreningssammanträden, därav minst ett ordinarie, och å det sammanträde som sist hålles biträtts av minst fyra femtedelar av de röstande. Är för giltighet av beslutet något ytterligare villkor bestämt i stadgarna, lände det till efterrättelse.

51 §.

Sambruksförening skall träda i likvidation,

1. då antalet föreningsmedlemmar nedgått under fem samt tillräckligt antal medlemmar ej inträtt inom ett år och lantbruksstyrelsen ej heller funnit särskilda skäl medgiva, att föreningens verksamhet likväl må fortsättas;

2. då förhållande inträffat, på grund varav enligt bestämmelse i stadgarna föreningen skall upphöra med sin verksamhet.

52 §.

Saknar sambruksförening till registret anmäld behörig styrelse, vare föreningsmedlem eller borgenär, så ock envar annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda föreningen, berättigad att hos rätten göra ansökan, att föreningen skall förklaras skyldig att träda i likvidation.

Sker ansökan, skall rätten ofördröjligen utfärda kallelse å föreningen samt å föreningsmedlemmar och borgenärer, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag, då frågan om föreningens trädande i likvidation skall prövas av rätten. Kallelsen skall delgivas föreningen på sätt om stämning i tvistemål är stadgat, där upplysning vinnes om någon med vilken delgivning kan äga rum. Genom rättens försorg skall kungörelse om kallelsen införas i allmänna tidningarna och i den tidning, där allmänna påbud vanligen meddelas för den ort, där föreningens styrelse skall hava sitt säte, minst två och högst fyra månader före nämnda dag. Rätten äge, där så äskas eller eljest finnes erforderligt, förordna en eller flera sysslomän att taga föreningens egendom under vård samt bevaka dess angelägenheter och företräda föreningen till dess rätten meddelat beslut i ärendet. Styrkes ej innan ärendet företages till avgörande, att behörig styrelse finnes samt att införing i registret skett, förklare rätten, att föreningen skall träda i likvidation, och förordne en eller flera likvidatorer.

Genom rättens försorg skall till lantbruksstyrelsen ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att föreningen skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress. Förordnas syssloman, skall ock för registrering ofördröjligen avsändas meddelande därom med angivande av sysslomannens fullständiga namn och hemvist.

53 §.

Finnes att sambruksförenings verksamhet drives på sätt som står i uppenbar strid mot förutsättningarna för föreningens registrering, äge rätten, på ansökan av lantbruksstyrelsen och efter föreningens hörande, förklara att föreningen skall träda i likvidation; och förordne rätten i sådant fall en eller flera likvidatorer att verkställa likvidationen.

I fråga om avsändande av meddelande och underrättelse till lantbruksstyrelsen skall gälla vad i 52 § är stadgat.

54 §.

I fråga om likvidation och upplösning av sambruksförening samt om avträdande av sådan förenings egendom till konkurs skall utöver vad ovan stadgats i tillämpliga delar gälla vad i 49—64 §§ lagen om ekonomiska föreningar sägs, därvid dock skall iakttagas, att i stället för lagrum, vartill i sagda paragrafer hänvisas, motsvarande stadgande i denna lag skall tillämpas, nämligen

i stället för 25 § lagen om ekonomiska föreningar 30 § denna lag;

i stället för 39, 40 och 41 §§ lagen om ekonomiska föreningar 44 § andra stycket samt 45 och 46 §§ denna lag;

i stället för 47 § lagen om ekonomiska föreningar 52 § denna lag, samt

i stället för 48 § lagen om ekonomiska föreningar 51 § denna lag.

Om registrering.

55 §.

Beviljas registrering av sambruksförening, låte lantbruksstyrelsen i det register, varom förmäles i 3 § andra stycket, införa:

1. dagen för stadgarnas och för den ekonomiska planens antagande;
2. föreningens firma;
3. föremålet för föreningens verksamhet;
4. den ort där styrelsen har sitt säte;
5. föreningens postadress;

6. tiden för ordinarie föreningssammanträdes hållande;

7. det sätt, varpå kallelse till föreningssammanträde skall ske och andra meddelanden skola bringas till medlemmarnas kännedom, ävensom den tid före sammanträde, då föreskrivna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;

8. varje styrelseledamots och styrelsesuppleants så ock, där eljest någon ensam eller gemensamt med annan är bemyndigad att teckna föreningens firma, dennes fullständiga namn och hemvist; samt

9. av vilka och huru föreningens firma skall tecknas, där den ej tecknas av styrelsen.

56 §.

Företer sambruksförenings i registret införda firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister eller aktiebolagsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehavaren av sistnämnda firma förfång, äge han hos domstol föra talan om förbud för föreningen att efter viss tid använda förstnämnda firma samt om skadestånd.

Menar någon eljest, att en i registret verkställd inskrivning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphävande samt om skadestånd föras vid domstol.

57 §.

Det som i enlighet med denna lag eller särskild med stöd av lagen utfärdad författning blivit infört eller antecknat i registret och vederbörligen kungjort i ortstidning, skall anses hava kommit till tredje mans kännedom, där ej av omständigheterna framgår, att han varken ägde eller bort äga vetskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blivit eller bort bliva infört eller antecknat i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hava ägt vetskap därom.

Finnes enligt Konungens förordnande tryckt samling av anmälningar till registret, skall i fråga om behörighet att inför domstol, länsstyrelse eller överexekutor företräda föreningen vad samlingen, i den mån den kommit myndigheten till handa, innehåller för denna äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen.

Straffbestämmelser.

58 §.

Med dagsböter eller fängelse straffes

1. styrelseledamot eller annan, som i anmälan eller ansökan till lantbruksstyrelsen eller i ekonomisk plan eller annan handling som fogas därvid uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift;

2. styrelseledamot eller likvidator, där han uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift i handling, som hålles tillgänglig för medlem eller framlägges å föreningssammanträde;

3. styrelseledamot, där han uppsåtligen låter verkställa utbetalning i strid mot bestämmelserna i 22 eller 24 §;

4. revisor, där han i revisionsberättelse eller annan handling, som framlägges på föreningssammanträde eller annorledes hålles tillgänglig för medlem, uppsåtligen eller av grov vårdslöshet meddelar oriktig eller vilseledande uppgift rörande föreningens angelägenheter eller uppsåtligen eller av grov vårdslöshet underlåter att göra anmärkning beträffande förvaltningen, ändå att anledning därtill föreligger;

5. revisor som, oaktat han insett eller bort inse, att skada därav kun följa, yppar något av vad vid verkställd granskning kommer till hans k" dom, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande av hans upp drag.

59 §.

Med dagsböter straffes den som underlåter att iakttaga föreskrift i 32 § första stycket, 34 § andra stycket, 36 § andra stycket, 37 §, 39 §, 42 § tredje stycket eller 48 § första stycket, så ock den som ej fullgör vad honom åligger enligt 54 § denna lag, jämförd med 54 §, 55 § andra stycket, 61 § andra stycket eller 64 § första stycket lagen om ekonomiska föreningar.

60 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan.

Särskilda bestämmelser.

61 §.

Beträffande skadeståndsskyldighet för styrelseledamöter, revisorer, likvidatorer och föreningsmedlemmar skall i tillämpliga delar gälla vad i lage om ekonomiska föreningar är stadgat.

62 §.

Sambruksförening vare uti de mål, för vilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen har sitt säte.

Åtal för försummelse att enligt bestämmelse i denna lag göra anmälan för registrering skall likaledes upptagas vid allmän underrätt som i första stycket sägs.

63 §.

Innehålla sambruksförenings stadgar förbehåll, att tvister mellan föreningen och styrelsen, styrelseledamot, likvidator eller föreningsmedlem skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan som tillkommer skiljeavtal. Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle vad om stämning i denna lag finnes stadgat; där styrelsen vill föra klandertalan mot föreningsbeslut, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det i 31 § andra stycket omförmälda sammanträdet blivit inom den i 49 § andra stycket stadgade tiden utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

64 §.

Närmare bestämmelser rörande det i 3 § andra stycket omförmälda regist ret samt ansökan om eller anmälan för registrering, så ock de föreskrifter, som i övrigt, utöver vad denna lag innehåller, finnas erforderliga för lagens tillämpning, meddelas av Konungen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1948.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 30 april 1948.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

(L. S.)

(Jordbruksdepartementet.) PER EDVIN SKÖLD.

Nr 218, 1¹/₄ ark. Stockholm 1948. Kungl. Bok koriet, P. . ora